

TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SODNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

LUXEMBOURG

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
SÚDNY DVOR EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Υπηρεσία Τύπου και Πληροφόρησης

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 107/05

της 13ης Δεκεμβρίου 2005

Απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-446/03

Marks & Spencer plc κατά David Halsey (Her Majesty's Inspector of Taxes)

**ΕΝΑ ΣΥΣΤΗΜΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΛΑΦΡΥΝΣΕΩΣ ΥΠΕΡ ΟΜΙΛΟΥ ΕΤΑΙΡΙΩΝ,
ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΔΕΝ ΕΠΙΤΡΕΠΕΙ ΣΤΗ ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΝΑ ΕΚΠΕΣΕΙ ΑΠΟ ΤΑ
ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΑ ΚΕΡΔΗ ΤΗΣ ΤΙΣ ΖΗΜΙΕΣ ΠΟΥ ΥΠΕΣΤΗΣΑΝ ΟΙ
ΕΓΚΑΤΕΣΤΗΜΕΝΕΣ ΣΤΗΝ ΑΛΛΟΔΑΠΗ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΙΒΑΖΕΤΑΙ,
ΚΑΤ' ΑΡΧΗΝ, ΜΕ ΤΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ**

Ωστόσο, αντιβαίνει στην ελευθερία εγκαταστάσεως το να μην παρέχεται στην εγκατεστημένη στην ημεδαπή μητρική εταιρία η δυνατότητα να εκπέσει από τα φορολογητέα κέρδη της τις ζημίες που υπέστησαν οι εγκατεστημένες στην αλλοδαπή θυγατρικές, εφόσον αποδεικνύει ότι οι ζημίες αυτές δεν ελήφθησαν ούτε μπορούν να ληφθούν υπόψη στο κράτος εγκαταστάσεως των εν λόγω θυγατρικών.

Η βρετανική εταιρία Marks & Spencer αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους εμπόρους λιανικής του Ηνωμένου Βασιλείου στους τομείς των ετοιμών ενδυμάτων, των τροφίμων, των ειδών οικιακής χρήσεως και των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών. Είχε θυγατρικές στο Ηνωμένο Βασίλειο και σε πλείονα κράτη μέλη. Το 2001, έπαυσε τις δραστηριότητές της στην ηπειρωτική Ευρώπη, λόγω των ζημιών που σημείωσε στα μέσα της δεκαετίας του '90.

Η Marks & Spencer ζήτησε από τις βρετανικές φορολογικές αρχές μια φορολογική ελάφρυνση υπέρ ομίλου για τις ζημίες που υπέστησαν η βελγική, η γερμανική και η γαλλική θυγατρική της. Η νομοθεσία του Ηνωμένου Βασιλείου¹ επιτρέπει στις εγκατεστημένες στην ημεδαπή εταιρίες ενός ομίλου να προβαίνουν στη μεταξύ τους αντιστάθμιση των κερδών και των ζημιών τους, αλλά δεν παρέχει τη δυνατότητα αυτή οσάκις οι ζημίες προέρχονται από θυγατρικές που δεν είναι εγκατεστημένες στο Ηνωμένο Βασίλειο και δεν ασκούν εκεί οικονομική δραστηριότητα.

Κατόπιν απορρίψεως της αιτήσεώς της, η Marks & Spencer προσέφυγε στη δικαιοσύνη. Το κρίνον κατ' έφεση εθνικό δικαστήριο – το High Court of Justice (England & Wales),

¹ Income and Corporation Act 1988 (ICTA, νόμος περί του φόρου εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων).

Chancery Division – ερωτά το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων αν η νομοθεσία του Ηνωμένου Βασιλείου συμβιβάζεται με τις διατάξεις της Συνθήκης ΕΚ περί ελευθερίας εγκαταστάσεως.

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει, κατ' αρχάς, ότι, καίτοι η άμεση φορολογία εμπίπτει στην αρμοδιότητα των κρατών μελών, τα εν λόγω κράτη πρέπει να ασκούν την αρμοδιότητα αυτή τηρώντας το κοινοτικό δίκαιο.

Περαιτέρω, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι **η νομοθετική ρύθμιση του Ηνωμένου Βασιλείου συνιστά περιορισμό της ελευθερίας εγκαταστάσεως**. Συγκεκριμένα, η κανονιστική ρύθμιση του Ηνωμένου Βασιλείου συνεπάγεται τη διαφορετική φορολογική μεταχείριση των ζημιών που υπέστη η εγκατεστημένη στην ημεδαπή θυγατρική και των ζημιών που υπέστη η εγκατεστημένη στην αλλοδαπή θυγατρική. Συνεπώς, αποτρέπει από τη σύσταση θυγατρικών εντός άλλων κρατών μελών.

Ένας τέτοιος περιορισμός μπορεί να γίνει δεκτός μόνον αν επιδιώκει θεμιτό σκοπό σύμφωνο με τη Συνθήκη και δικαιολογείται από επιτακτικούς λόγους γενικού συμφέροντος. Επιπλέον, θα πρέπει, σε μια τέτοια περίπτωση, ο περιορισμός να είναι κατάλληλος για τη διασφάλιση της επιτεύξεως του οικείου σκοπού και να μην υπερβαίνει το αναγκαίο για την επίτευξη του σκοπού αυτού μέτρο.

Λαμβανομένων υπόψη των τριών δικαιολογητικών στοιχείων που επικαλέσθηκαν τα κράτη μέλη, ήτοι:

- της διαφυλάξεως της ισόρροπης κατανομής της εξουσίας φορολογήσεως μεταξύ των διαφόρων ενδιαφερομένων κρατών μελών, ώστε τα κέρδη και οι ζημίες να αντιμετωπίζονται συμμετρικά στο πλαίσιο του ίδιου φορολογικού συστήματος·
- της αποφυγής του κινδύνου διττής εκπτώσεως των ζημιών, ο οποίος θα υφίστατο αν αυτές λαμβάνονταν υπόψη εντός του κράτους μέλους της μητρικής εταιρίας και εντός των κρατών μελών των θυγατρικών, και
- της αποφυγής του κινδύνου φοροδιαφυγής που θα υφίστατο αν οι ζημίες δεν λαμβάνονταν υπόψη εντός των κρατών μελών εγκαταστάσεως των θυγατρικών. Θα μπορούσαν να οργανώνονται οι μεταβιβάσεις των ζημιών στο πλαίσιο ενός ομίλου εταιριών προς τις εταιρίες που είναι εγκατεστημένες στα κράτη μέλη που εφαρμόζουν τους υψηλότερους φορολογικούς συντελεστές και στα οποία, κατά συνέπεια, η φορολογική αξία των ζημιών είναι υψηλότερη,

το Δικαστήριο θεωρεί ότι η νομοθετική ρύθμιση του Ηνωμένου Βασιλείου επιδιώκει θεμιτούς σκοπούς σύμφωνους με τη Συνθήκη ΕΚ και απορρέοντες από επιτακτικούς λόγους γενικού συμφέροντος.

Ωστόσο, **το Δικαστήριο κρίνει ότι η νομοθετική ρύθμιση του Ηνωμένου Βασιλείου δεν τηρεί την αρχή της αναλογικότητας**, δηλαδή βαίνει πέραν του αναγκαίου για την επίτευξη των επιδιωκόμενων σκοπών μέτρου, σε περίπτωση που:

- η εγκατεστημένη στην αλλοδαπή θυγατρική εξάντλησε τις δυνατότητες συνυπολογισμού των ζημιών οι οποίες παρέχονται εντός του κράτους εγκαταστάσεώς της, ως προς το οικονομικό έτος το οποίο αφορά η αίτηση φορολογικής ελαφρύνσεως και ως προς τα προηγούμενα οικονομικά έτη, και

- δεν υπάρχει πιθανότητα να ληφθούν υπόψη οι ζημιές της αλλοδαπής θυγατρικής εντός του κράτους εγκαταστάσεώς της στο πλαίσιο μελλοντικών χρήσεων, είτε από την ίδια είτε από τρίτον, ιδίως σε περίπτωση μεταβιβάσεως της θυγατρικής προς τον τρίτον αυτόν.

Κατά συνέπεια, άπαξ, εντός κράτους μέλους, η εγκατεστημένη στην ημεδαπή μητρική εταιρία αποδεικνύει στις φορολογικές αρχές ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις αυτές, αντιβαίνει στην ελευθερία εγκαταστάσεως το να μην παρέχεται στην εν λόγω εταιρία η δυνατότητα να εκπέσει από τα φορολογητέα κέρδη της εντός του κράτους μέλους αυτού τις ζημιές που υπέστη η μη εγκατεστημένη στο κράτος αυτό θυγατρική της.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Γλώσσες στις οποίες διατίθεται: : CS, DA, DE, EN, ES, FI, FR, GR, HU, IT, NL, PL, PT, SL, SK, SV

*Το πλήρες κείμενο της αποφάσεως βρίσκεται στην ιστοσελίδα του Δικαστηρίου
<http://curia.eu.int/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=el>*

Μπορείτε, κατά κανόνα, να το συμβουλευθείτε από τις 12 το μεσημέρι, ώρα κεντρικής Ευρώπης, κατά την ημερομηνία της δημοσίευσής της αποφάσεως.

*Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε με την κα Estella Cigna Angelidis
Τηλ.: (00352) 4303 2582 Fax: (00352) 4303 2674*

*Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται στο EbS “Europe by Satellite”,
υπηρεσία παρεχόμενη από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Γενική Διεύθυνση Τύπου και
Επικοινωνίας,*

*L-2920 Λουξεμβούργο Τηλ.: (00352) 4301 35177 Fax: (00352) 4301 35249
ή B-1049 Βρυξέλλες, Τηλ.: (0032) 2 2964106 Fax: (0032) 2 2965956*